

ऋष गतौ तुदादिः व्यत्ययेन शप् कश्च पन्थां पन्थानं मार्गं प्रति विसर्पति वि-
विधं गहति ॥ ५५ ॥

अजारे पिशंगिला श्वावित्कुरुपिशंगिला ।

शश आस्कन्दमर्षत्यद्भिः पन्थां विसर्पति ॥ ५६ ॥

अरे अर्धयो अजा पिशंगिला अजा नित्या माया रात्रिर्वा पिशंगिला पिशं वृषं
गिलति भक्षयति पिशंगिला माया विश्वं ग्रसते रात्रावपि वृषाणि न प्रतीयन्ते
तमसा । श्वावित् सेधा कुरुपिशंगिला कुरुशब्दोऽनुकरणे पिश अवयवे इति धा-
तोरिगुपधेति कप्रत्ययः कुरु इति शब्दानुकुर्वाणा पिशान्मूलाद्यवयवान्गिलति
पिशंगिला मूलानां शतं कुक्षौ स्थापयति शतं च भक्षयतीति सेधायाः स्वभावः ।
शशः वन्यो जीवविशेषः आस्कन्दमास्कन्त्यास्कन्ध अर्षति स तस्य स्वभावः । अ-
द्भिः सर्पः पन्थां पन्थानं विसर्पति विशेषेण गहति ॥ ५६ ॥

कत्यस्य विष्टाः कत्यक्षराणि कति होमासः कतिधा समिद्धः ।

यज्ञस्य वा विद्या पृहमत्र कति होतार ऋतुशो यजन्ति ॥ ५७ ॥

का° [२०.७.१३.] उत्तरौ च कत्यस्येति । उत्तरौ पश्चादुक्तौ ब्रह्मोद्गातारौ च-
तुर्गभिः संवदन्ते ॥ ब्रह्मोद्गातारं पृहति । अस्य कति विष्टाः कियन्ति अन्नानि
का संख्या यासां ताः कति विशेषेण तिष्ठति यज्ञो यासु ताः विष्टाः अन्नानि कि-
यत्प्रकाराणि यज्ञे । अक्षराणि च कति । होमासः होमाः कति । समिद्धः समिधः
कतिप्रकाराः धकारस्य द्विवर्षम् । यज्ञस्य विद्या वेत्तीति विदः विदस्य भावो
विद्या यज्ञवेदितृत्वेन हेतुना अत्र स्थले वा त्वामहं पृहमपृहम् पृहामि पृहतेर्लङ्
अउभाव आर्षः । ऋतुशः ऋतौ-ऋतौ कति होतारः यजन्ति ॥ ५७ ॥

षडस्य विष्टाः शतमक्षराण्यशीतिर्होमाः समिधो ह तिस्रः ।

यज्ञस्य ते विद्या प्रब्रवीमि सप्त होतार ऋतुशो यजन्ति ॥ ५८ ॥

उद्गाता प्रत्याह । रससंख्यया अन्नसंख्यामाह अस्य यज्ञस्य षट् विष्टाः अन्ना-
नि सर्वेषामन्नानां षड्रसात्मत्वात् षडेवान्नानीत्यर्थः । अस्य यज्ञस्य शतमक्षराणि